

LENGYEL PÉTER

Mellékszereplők

EGY REGÉNY BEFEJEZÉSE

Három héttel a temetés után Boncz Elemér professzor néhány napig ágyban fekszik otthon — az ötödik emeletről dobott kő nem találta el, csak az ijedtség ártott meg. Az akadémia rektora értesíti a rendőrséget és nyomozást kér. A kő szilánkjait a portás összeszedte és Parti bácsi felismerte, hogy ez az a kavics, amelyik évek óta a kettes számú elméleti tanszék erkélypárkányán feküdt.

Madaras este, otthon, az ágyán hanyatt fekvve gondolkodik. Ég a villany. Nézi a mennyezetet. Elképzeli dolgokat. Várja, mikor csönget be a lakásba a rendőrség, mikor viszik kihallgatni. Egenruhás rendőröket képzeli el, kettőt. Most börtönbe is kerülne.

Diákéveiben nemegyszer torkig volt a szabályos, jó tanuló életével, szeretett volna ő is romlott lenni, tolvaj, szökevény és bátor; olyan ember, akit kirúgnak élete ilyen-olyan iskoláiból. Volt elsőéves korától egy egészen határozott titkos reménye is: esetleg sikerülhet börtönbe kerülnie. Rövid időre. Belülről látni egy fegyintézetet. Ezerkilencszázötvenhetet írtak, a diákoknak ismerősei, családtagjai voltak börtönben, vagy börtön után. Számítgatta a módját, hogyan kerülhetne be egyszer néhány napra. Kinézte már azt a Petőfi Sándor utcai csemegekereskedést, amelyiknek az ablakát fényes nappal be kéne verni egy kővel. Nem törte be azután a kirakatot, gyáva volt ahhoz. De most nem így kerülne be, gondolja, ahogy mindig akarta: feddhetetlen, rendezett körülmények között élő akadémiai hallgató, aki megmagyarázhatatlan okokból bedobta a csemegebolt értékes kirakati tábláját. Nem fogják értetlen fejcsóválások között hazaküldeni két nap múlva, amikor már látott betőröket, egy cellában aludt tolvajokkal és stricikkel, nyekergett alatta a prices, használta a cella edényét, aludt villanyfényben a hátán, kezét a takaró fölé tartva éjszaka, és ébredt a körablak csikorgására, fázott, sétált körbe egy magas fallal elkerített udvaron, amelynek kocka alakú kőlapjai között két fűszál dugja ki a fejét.

Ezerkilencszázhatvanegyben, két héttel az oklevélosztás előtt kizárják őt az akadémiairól, és az ország összes felsőoktatási intézményéről, véglegesen. Ezután, ha később volt évfolyamtársaival, alsóbb évekkel összeakad, mindig úgy beszélnek vele, mint nemzeti hőssel. Mindannyian tudják, hogy kirúgatása hazugságokon alapuló komédia volt; némelyikük a kéziratot is ismeri, az igazi okot. A mindenható Zé elvtárs fölött eljárt az idő; lebukott — ahogy az ilyen emberek életét körülhatároló szavak szótára jelzi —, s mondják, lebukását épp ez a fölösleges, és már ezerkilencszázhatvanegyben is elmúlt időket idéző komédia okozta.

Madaras ezerkilencszázhatvanben arra gondol majd: volt évfolyamtársaim és az utánuk következők, akik előtt legendává lett a botrányom, nem tudják, hogy ugyanabban az évben, csak néhány héttel előbb, a világ minden törvénykönyve, írott és íratlan erkölcsködexe alapján megérdemelt, hogy kirúgjanak; hogy hosszú időre börtönbe csukjanak.

Kirúgatását így élete végéig igazságosnak érzi. Hogy nem akkor és nem azért

történt, amikor és amivel kiérdemelte: jelentéktelen mellékkörülmény. Talán azért tudja az elkövetkező, bizonytalanságot tartósító éveken át olyan nyugodtan nézni a világot, mert így a saját példáján szilárdulhat meg az igazságba vetett hite. Az ezerkilencszázhetvenes évben egy ízben megpróbálja elképzelni, hogy élete — amely emígy nagyjából mégis a társadalom játékszabályainak megfelelően folyik — hogyan alakult volna akkor, hogy ha a kő eltalálja Boncz Elemért, és így az ő bűnössége is kiderül hatvanegy tavaszán. Nem sokat tud kitalálni? Hiszen most már nem alakulhat úgy az élete. És úgy határoz, hogy az ügyet, ahogy volt, beleírja a diplomamunkája utolsó változatába, tudva, hogy e tény most már semmiképpen nem válthatja ki a jogos, megérdemelt következményeket.

Önmaga előtt azonban, bárhogy keresne, nem találhat mentő körülményt. Nem is keres, ezt a tárgyilagosság kedvéért meg kell állapítani. Gyilkossági kísérletet követett el, ha valószerűleg szándéktalanul is. Huszonkét éves volt, nagykorú, épelméjű, teljes büntetőjogi felelősségű.

Egy májusi estén történik: mintegy tíz percen át együtt áll Szász Erikkel a kis-tankőr erkélyén. S egy fél óra múlva: a sorra elalvó villanyok után a sánta altiszt zseblámpájának fénykévéjét követik az ötödik emeleti folyosókon.

A tankőri helyiségek régen kiürültek, mikor felmennek: kilenc óra elmúlt. Állnak ketten a keskeny erkélyen. A hátuk mögött nem ég villany. Csatangoltak a városban, a Nagykörutat rótták. Nem beszélgettek. Madaras érzi, hogy amióta Oxfordból hazajött, éppen fordítva alakult minden, mint Orsolya gondolta, mint ahogy rábízta. Alig beszélgetnek egymással komolyabban. Utoljára a sötétkamrában, azután, hogy Ferencnél összetalálkoztak, a Szász azt mondta: „megundorodtam akkor magunktól”. Elérték a mai napon ismét a Belvárosba, s ahogy az akadémia felé kerültek, Erik ránézett az órájára.

— Még nyitva van — mondta. Befordultak az egyes portán. Nem volt semmi dolguk a tanszék helyiségeiben, a tanév vagy a szünet minden napján láthatták ezeket; s csak akik oda jártak, azok tudhatják, hogy az embert mégis mindig vonzotta valami a nagy, zöld linóleum asztalos szobák felé. Nemigen tudnák elgondolni ekkor, hogy valaha lesz idő, amikor többé nem lépnek be a Bábajága kunyhójába, lesz, amikor nem tartoznak már oda egyáltalán.

Utólag gondol csak rá majd, hogy a portás épp hátul volt, nem látta, ahogy felmentek. Az erkélyre mentek ki egyenesen, el a zöld asztal mellett, félrerúgva egy felborult széket. Estefelé mindig ilyen csöndes már a terem. A Bábajága felé vezető összekötő ajtó nyitva van, nincs ott senki, a nagy szobában sem ég a villany. Azért jöttek föl talán csak, hogy innen lássák a várost, amennyit ezzel a kis belvárosi utcával mutat magából.

Egy pillantást vet hátra, miközben Erik szélesebbre nyitja az erkélyajtót. A könyvszekrény sor üvegtábláin már azonosítani tudja az évek után az utcáról fölvetődő fehér világitási fényeket, egy bolt két színből álló felírásának jelzésszerűen halvány tükrösképeit. Szász a széles kőpárkányon könyököl, sötét alakja meghajlik.

Néznek le a messzi utcára. A ház század eleji építésű, öt magas emelettel. Ő tudja már, mekkorának látszik innen fentről egy emberalak. A könyökével félretol egy nagy darab kovakövet: Az erkélypárkányon feküdt néha, amióta az akadémiaira járt. Máskor belerakták a papírdarabokkal telt lyukba, mely az épület egyik kitörött kődíszének helyén tátongott, aztán újra előkeveredett, s most már a párkány képéhez tartozik.

Nem látnak senkit lent. Üres a járda. Az akadémiai épület kapuja melletti rajzszaküzlet kirakataiban égnek még a fénycsövek; s a járda egy szakasza, épp alattuk, élesen elváló határvonallal, fehér fényben áll, mint egy színpad. Ismeri ezt a színpadot, tudja, hogy a hirdetőoszlopnál kezdődik, amelyet félig már sötétben hagy. Üres a rivalda, egy széles sárhányójú, háború előtti béemvé autó áll mellette örök időktől. A Kossuth Lajos utca kereszteződésén túl keresztülzörömböl egy végállomá-

sáról kiinduló villamos. A szemközi ház negyedik emeleti lakásának egyik szobájában, valamivel alattuk, világos van.

Madaras maga elé tolja a követ a párkányon. Kísérti a vágy, hogy ledobja a mélybe. Régtől ismerős érzés. Szinte hallja a jó, súlyos zuhanást. A kavics két ökölnyi nagyságú, szabálytalanul lekerekedett barnás kovakődarab. Le kellene ejteni, mondja.

— Ne marhulj — felel Szász. A kovakő után nyúl és megfogja. Akkor lent, a rivalda túlsó végén, bebukkan a fénybe egy emberalak. Harminc emelet magasból sem tudnák eltéveszteni: Boncz Elemér, magasan, világosszürke felöltőben. Kezében könnyű akatátáska, ruganyos alakját, éles tar fejét látták már innen felülről nemegyszer. Féloldalt billenti a fejét. Az egyes portán jött ki és az utcasarok felé tart, várja a sofőr a fekete autóban. Nem szeret a kapu előtt autóba szállni — visszatartja a jó ízlése, s talán másfajta évek emléke is —, ezt a pár lépést mindig gyalog teszi meg.

Szász hümmög egyet, ráismer.

— Meg lehetne ijeszteni — mondja ő. — Odaejteni a kavicsot egy arasznyival az orra elé.

Szász halkan nevet. Keze a kő mellett, az ő keze mellett. Mind a ketten érintik a követ. Madaras, amikor évek múlva újra végiggondolja, nem áztatja magát ebben az ügyben, de mégsem tudja, hogy melyikük lökte meg a követ. Az öreg alájuk ér, a kovakő leesik, egy arasznyival az orra előtt. Ahogy ő mondta. Jót, súlyosat zuhan a járdáig. Még látják, ahogy az apró emberalak megtorpan sután, majd hátrabilien a falnak. A sarkon kicsapódik a fekete Volga ajtaja, s a rohanó sofőr első léptei visszhangot vernek az utcán.

Egy másodpercig néznek, azután visszakapják a fejüket. Kirohannak a folyosó felé. Hallják a saroknál, ahogy a földszinten megindul az egyes porta liftje — ez van közelebb a tanszékek helyiségeihez. Az öreg jól tudja, hogy a saját tanszéke kisebbik tankörének erkélye van a fölött a pont fölött.

Nem mernek lemenni, félnek a lépcsőktől, szembe jöhet valaki, félnek a kaputól, kapustól. Egy idegen tanköri szoba sötétjében ülnek az épület túlsó szárnyán, a folyosó felé hallgatózva. A kettes elméleti tanszék felől ajtócsukódás és hangos, dúlt magyarázkodás hallatszik. Csakugyan nem tudja, melyikük lökte meg a követ. A biztonság kedvéért úgy számolja ekkor is, s ezután mindig, hogy ő. Elé akarta dobni egy arasszal. Elé dobta egy arasszal, tíz centivel. Mintegy harminc méteres magasságból, egy ötletszerű mozdulattal, célzás nélkül.

Tudja, hogy soha egy pillanatig eszébe nem jutott volna olyan gondolat, hogy követ ejtsen az öreg fejére. Nem szeretne, persze. De attól még nem gondol az ember arra, hogy követ dobjon a fejére, mint ahogy nem karcolja oda róla azt sem egy szekrényfiókra, hogy vén dög. És mégis — ebben csaknem biztos — ha a szomszéd tanszék egy számára közömbös hallgatója megy odalent, vagy egy sosem látott autóbuzszkalauz, vigyázott volna, hogy már ne is állítsa oda a követ a párkány szélére. Vak véletlen, hogy nem esett tíz centivel balra — és akkor nem nyugodtak volna bele viszonylag hamar, hogy nem találják, aki tette.

Nem találják meg őket. A hangokból ítélve ketten kereshették: a sofőr meg Parti bácsi, a liftes.

— Húsz perce — mondja aztán Erik a sötétben. A folyosó már elcsöndesedett. Fél tíz van. Parti bácsi bármelyik pillanatban elkezdhet most már körbecigenni a folyosókon, hogy eloltsa a lámpákat, megnézzen minden ajtót, ellenőrizze, nem maradt-e ott valaki a tankörökben.

Erre a pár percre emlékszik a legélesebben. A keresztfolyosó sarka mögött várják a felfelé induló lift bűgását. Azután mindig Parti bácsi mögött osonnak, úgy jutnak el a másik lépcsőházig. Az egyes kapunál figyelhet a portás, ki megy el. Szaggatott ritmusú mozdulatokkal jár a sánta altiszt: egy rövid, egy hosszú, kezében bigegése ütemére himbálozik a zseblámpa. Rosszul fókuszált fénye nagy lengésekkel simít végig fehér olajfestékes ajtókon, ablakkereteken, faldarabokon, a folyosó fe-

ke-te-fehér kőcokkain: majd egy-egy hirdetőtáblán, tanmeneten. Egy pillanatig a Bá-bajága ajtajára rajsszögezett leveleket is látja. Az ő tanköri helyiségeiknél hosszab-ban elidőzik az öregember, körbejár odabent mégegyszer, felállít két felfordult szé-ket. Egyet-egyét krárog a sötétben. Amikor a kettes lépcsőház előtti folyosó villanyát eloltotta, s befordult a következő sarkon, lesurrannak a lépcsőházba, és sikerül el-hagyniuk az épületet a másik portán át, úgy, hogy nem találkoznak senkivel.

Szaladnak az Astória-sarokig. Felülnek az első villamosra, utána átszállnak a Nagykörútnál. Kifelé mennek öt-hat megállót. Leszállnak a körút külső tájain egy kis parknál. Csak amikor már egy negyedórát ültek szó nélkül az üres padon a körúti lámpa alatt, akkor mondja Erik: „Baszd meg.” Ritkán hallottam őt erős sza-vakat használni, gondolja. Nem is áll jól neki. Hat éve már, hogy ismerem.

Egy Schupp Emil nevű osztálytársam vitt föl hozzá először. Gimnazisták voltunk akkor, Óbudára jártam át, háromnegyed órányira villamossal. Erik is a Belvárosban lakott, a negyvenkilences villamosvonal mentén, a Károlyi kert mögött, két keskeny mellékutca sarkán, egy ócskavastelep fölött. „Az öreg Szász könyve negyedikben kötelező olvasmány”, mondta Schupp Emil. Büszke volt a barátjára. Együtt villamo-soztunk néha, ilyenkor sokat beszélt össze róluk. Én nem olvastam a könyvet.

Amikor akadémista korunkban, egy őszi nap, a Rákóczi úti bemutató mozi hom-lokzata előtt oldalt fordultam és Erik kétméteresen magasodott előttem a járdán, méla járókelők között, a mozihomlokzat cirádás arany stukkóiról eszembe jutott egy kép kerete a hallban, a régi lakásukból: ugyanúgy lógott, mint ahogy ezek a mozi-ablakok. Egy délutánra gondoltam, ezerkilencszázötvenötéből. Kívülről látom már magamat, azt a tizenhat éves fiút a Károlyi kerthez közel eső belvárosi lakásban, bár közelről, nagyon részletesen, s bízom benne: minden durvább hamisítás nélkül. Régen ismeri akkor már Eriket. Második gimnáziumba járt, Erik elsőbe.

Ismerte a lakásukat is, hosszú délutánokról. A zongoraterítőt is ismerte és a faragott ékszeres dobozt. A dívány sarkába kuporodott fel a legbelső szobában. Sötét volt, tél, délután. A lakás többi szobájában leeresztették a redőnyöket, s vastag, por-szagú filcfüggönyöket húztak az utcai frontra néző ablakok elé. A dívány kopott négyszögek megbízható térképe volt, a diványtámla visszahajló, világos erezett fa. Ennek támaszkodott neki, a lábát maga alá húzta. Valami világosság behatolt még a havas utca felől, egyre kevesebb. Ha gondol ilyenre, rájött volna, hogy kényelmetlen a testhelyzete. Olvasott.

Erik nem jött még haza. Ő várt. Szeretett így várni a barátjára, szándékosan korábban ment fel ezeken a délutánokon. Találkozni akartak, beszélgetni, lógni egyet este utána a havas-sáros körúton. Más célja nem volt az egésznek. De csak később kerülhetett sor rá általában. Erik elfoglalt ember volt, a hét öt napjában csak épp vacsora előtt jött haza. Biológia- és kémiaszakkörbe járt, s az egyiket, Madaras Ist-ván nem tudta pontosan melyiket, ő vezette olykor, ha a tanárjuk késett egy órát. Várt. Nem tudta ma sem, milyen ügyek tartják vissza Eriket.

Úgy érezte, hogy a dívány, amelyen ül, szobák hosszú sorára néz. Valójában csak három szoba nyílt egymásba az utcai fronton. Homály védte a hall magas, könyves-polcokkal beépített falait. Csak itt-ott, szigetnyi foltot hagyott üresen a könyvtenger. Szemben, ha felnézett a könyvből, a legutolsó szobába vezető nyitott szárnyú ajtó mellett vastagon aranyozott keretes kép lógott a kihagyott helyen. (Olyan volt a kerete, mint az Uránia mozi szárnyergeinek díszítése, ötvennyolcban.) A harmadik szobára, hátul, teljes sötétség borult, azt már nem látta a fiú.

Mikor csöngetett, jövet, nagy sokára nyílt csak a hosszú előszoba túlsó végén a cselédszoba ajtaja. Már a lépcsőházban várni is szeretett Szászéknál. A két háború között, a húszas években épült a ház, fehérre lakkozott magas lakásajtókkal, renge-teg csillogó vagy elfeketedett sárgarézzel. Szemmagasságig sötétlila csempékkel bur-kolták a lépcsőházat. A háború óta több helyen hiányzott néhány csempé. Amióta csak ismerte ezt a házat, egy láda homok, más építőanyag várta a földszinti folyosó-

sarokban a pillanatot, amikor majd megcsinálják. Ilyen sötétlila csempét az egész országban nem találni azóta. De megvannak a régiek, ezt Erik megtudta a házmes-tertől, aki gondosan elrakta őket, amikor Budapest ostroma alatt egy közeli becsapódás nyomán lehullottak a falról. Kettő eltörött, de el lehet helyezni a szélen és alul, úgy, hogy ne lásszon. Ahogy lekapta a szemét a lehullott csempék helyén kilátszó szürke malterről, látta az üveges lakásajtó függönyén át, hogy Rózsa jön a cseléd-szoba felől, nyitni. Erik még nincs itthon, gondolta, ahogy az öregasszony eljutott az előszoba közepéig. Barátja, ha őt várta, mindig megjelent a szobaajtóban néhány másodperccel Rózsa után, és csörtetve előzte meg, hogy ő engedhesse be. Az öreg cseléd lassabban ért ki.

„Nincsenek itthon” intett befelé, az egész lakást átfogó bizonytalan mozdulattal. „Menj be, várjál.” Ismerte őt, meg a szokásait.

Átment a középső szobába. Nagyrojtos szőnyegeken járt, amelyeket ritkán látott, mert legtöbbször nem égett a villany a középső szobában. Bejött egyenesen ide, a legbelső helyiségbe. Erik szobájának mondták, bár ott állt Adél néni festőasztala is.

Erik egy kisebb üveges szekrényben tartotta a saját könyveit. Kint a nagyszobában, a kisebbnek is három falát előlntve, kötetek ezrei sorakoztak, a régi katolikus család egymást követő nemzedékeinek holmija.

Őt a belső szoba kisszekrényébe összeválogatott, frissen vásárolt, javarészt vékony könyvek érdekelték. Már az utcán gondolkodott rajta, vajon mit talál újat. Nem bánta, hogy nem jön a srác.

Turkált a nyolc hosszú sor között. Hazaviheti a könyvet utána, de külön, más öröme volt annak: itt olvasni a nagy, homályos és üres lakásban, sejtelmes szobák sorának legmélyén. Külön szaga volt ennek a békebeli lakásnak, hallható csöndje a délutáni percekben. Csak a könyve lapjának fordulása ütött zajt. Mégis egy régebbi kötetet vett le végül; Erik telepítette át ide az apja polcrenetegéről. A lapok egészen halványan megsárgultak már. Nagy, üres közök voltak a fejezetek után, s cirádás kettős vonalakkal megrajzolt iniciálék kezdtek minden újabb fejezetet. Mohón lapozott tovább időnként, elmerült a távoli cselekményben. Messze az előszobában megrengett a villany hűtőszekrény, ahogy önmagától újra bekapcsolódott a motorja.

Rózsa matatott a konyhában, határozatlan fémes zörej hallatszott. Az ócskavas-telep és az utca felől minden hangot kiszűrtek a kettős ablakok, s a többi szobában a redőny, a függönyök rétegei. Alkonyodott, épp látott még, ha az ablak felé tartotta a könyvet. Nem akart villanyt gyűjtani, mozgással megzavarni a szobasort. Fel-fel-pillantott a könyve szegélye fölött a homályos lakás felé. Akkor váratlan neszt hallott a legutolsó szoba felől.

Meggyulladt odaát a mennyezeti lámpa. Azt hitte, nincs itthon senki, csak Rózsa kint a konyhai tájon. Felnézett. A kivilágított ajtó négyszögében az ágy felől keresztülment Erik nővére, Orsolya, meztelenül. Az ajtó előtt, háttal megállt, hosszan nyújtózkodott, egy szekrényt nyitott ki. Tett-vett. Szembefordult az ajtóval. Ő először látott meztelen női testet az életében. Most megajándékoz, gondolta, inkább csak érezte: megajándékoz, a tudtán kívül. Jóllakat a fehér teste hajlongó látványával. Finom volt, ruganyos, kicsi és mégis tele, vakítóan szép dolog. Orsolya szobáját brokátszerű, helyenként csillogó piros tapéta borította körben, világosabb-sötétebb koc-kákban; sötétpiros volt a díványa is.

Madaras István tizenhat éves volt. Vad elkeseredéssel gondolt éjszakákon át a végtelen évekre, amíg lefekhet majd egy nővel életében. Másképp voltak ezek a kamaszdolgo Magyarországon, mint akár csak öt évvel később. Az érettségi napjáig egyetlen fiú volt az osztályában, akinek volt már dolga nővel.

A harmadik szobában elaludt a villany, csukódott a fürdőszobaajtó, víz csobogott a kádba. Últ a díványon, végül már egész sötétben; nem emelte föl a könyvet. Csak amikor Erik hazajött, neki mondta: „Láttam Orsolyát.” „Hogyhogy láttad? Meztelenül?” Erik vállat vont. „Gyere, mutakozz be akkor.”

„Te itt voltál, mikor fürödni mentem?” — kérdezte a lány, ahogy odanyújtotta a kezét. „Úgy látszik, aludtam még, amikor jöttél.” Fürdőköpenyben ült a piros dívány

mellett, hosszú fekete haját fésülte egy tükörasztal előtt. Ő néhány évig azt hitte még, Orsolya nem tudta, hogy ő ott van a harmadik szobában. Harmadéves akadémista korában, amikor Oxfordban újra találkozott vele, arra gondolt, hogy ha tudta is, ő annak köszönhetné azt a két percet, hogy nem gyújtott villanyt. Ha véletlenül meggyújtja magának az olvasólámpát, Orsolya, ha akarja sem hihette volna, hogy nincs ott senki. Egy szűz kamasz láthatta; nem bánta. Nagyon szép lány volt. A haja csaknem a kékségig fekete. Nevetett, megsimogatta a fiú fejét. Alvás szaga volt a kezének.

Erik türelmetlenül állt. „Gyere már át”, hívta a szobájába. Mohón érdeklődő, villanó eszű kisfiú, még a nyáron rövidnadrágban szaladgált a világban. Szép színű folyadékokkal telt kémcsövek sorakoztak kis furnérállványon a szobájában. Valamit meg akart mutatni. Biológus lesz, biokémikus. Egész napját a kémcsöveivel töltötte. Ekkor kezdett fényképezni. Így járt fel hozzájuk Madaras tizenhat éves korában. Még fél fejjel alacsonyabb volt Erik, mint én. Most mindenesetre így látom magamat, azt a délutánt, Orsolyát, így néztem akkor az egész családot.

Találkoztam ötvenhatig még egyszer Orsolyával, társalogtunk; komolyan, titkosan mély alt hangon beszélt velem. Tudtam, hogy az akadémián tanul. Puha, beteljesült nemiség lebeg körülötte, úgy éreztem; leeresztett hajában, a hangjában, abban, ahogy kezét adott. Ő volt az első nő, akit meztelenül láttam életemben. Róla is beszélt Erik akkortájt, s a családos tanárjáról az akadémián, aki sírva kéri, hogy legyen a felesége.

Ezerkilencszázötvenöt végétől változtak a dolgok. Új lakásba költöztek, megint a Belvárosban, ott kétszer jártam csak fent. A piros brokát tapétát Erik nővére magával hozta, újra csináltatta. Mindenesetre a szobája ugyanolyan volt, mint a régi lakásban. Emlékszem egy kisalakú festményre a piros szobából, és nem tudom kiválasztani, mikorról, melyik lakásból van.

Elszakadtunk egymástól részben, Erik meg én. Eltelt két év. Olykor összeakadtam vele azért, elkísértem egy gimnáziumi évfőzőt, s a sárgára festett földszinti oszlopok között vártam, amíg elszabadul, hogy kimehessünk beszélgetni egyet a Margitszigetre. Közben hirtelen megnyúlt.

Másodikos korában csak nálam lett magasabb. Harmadikban már ő volt a legmagasabb az egész családjában, és még szívesen beszélt a saját hosszúságáról. Országos tanulmányi versenyt nyert. Közben egyre kevesebbet beszélt a szakköreiről. Öltönyben járt nyáron is. Ötvenhat decemberében összefutottunk az utcán és elmondta, hogy Orsolya kiment nyugatra, útlevéllal, de nem fog hazajönni. Csak ő tudott róla, az apja külföldön volt épp, és még nem sikerült hazavergődniük. Orsolya az oxfordi egyetemen kapott ösztöndíjat, apja ismerősei intézték el a M. I. T.-ről, nem felejtették még el az öreg Szászt, itthon megjelent sárgás papírra nyomott könyve ellenére sem. Erik arany kézelőgombot viselt. A két év alatt, amikor alig láttam, apátlan barátainknak meséltem négyükről éjszakai kószálások során.

Ötvennyolc tavaszán akadtunk össze legközelebb véletlenül a Bajcsy-Zsilinszky úton. Érettségi előtt állt, most már majdnem két méter magas volt. Lent álldogált az úttesten, én a járda szélén, hogy közelebb legyen a feje az enyémhez. Akkor, amikor megmondta, miért akar, kizárásos alapon, az akadémiára jelentkezni, éppúgy félredöntötte a fejét, mint amikor belépett a Bábajága kunyhójának ajtaján a következő ősszel.

Orsolya ezerkilencszázhatvanban bízta rám a testvérét. A kovakőről akkor még nem tudhattam; nem tudtam, hogy az ismerős kétökölnyi kődarab lesz Erik történetének az utolsó olyan mozzanata, amikor én még jelen vagyok. Késő volt ahhoz, hogy Orsolya rámbízza az öccsét. Abban az órában, amikor Erik a piros brokát szobában, először, lefeküdt egy omlatag szőke lánnyal, Orsolya az osztrák határt lépte át Hegyeshalomnál, és ők hárman tudták csak, hogy nem fog visszajönni Angliából: maga Orsolya, az omlatag szőke és Erik.

Elsőéves korában, október végén beszélt nekem Orsolya elutazásának napjáról, náluk fent. Ahogy a gipszcsizma lekerült a lábamról, egy darabig sokat mászkáltunk együtt a városban. Ekkor mentem föl hozzá először, csaknem két év után. Együtt töltöttük a napot, nem akarózkodt elválni.

A tapétás szobában ültünk le. Erik átvette a szobát, nem sokkal azután, hogy a nővére kiment. Nem láttam egyéb változást, csak az üveges, alacsony könyvszekrénye került át ide. A faragott-támlás széles dívány ugyanaz volt, amelyiken Orsolya aludt azelőtt. Ott volt a ruhásszekrény is, meg a festmény a falon. Csak egy világossárga folt ugrott ki belőle, s úgy éreztem, ugyanannyit láttam belőle azon a napon, amikor ötvenötben a Károlyi kert mögötti utcában Erik bevitt a nővére szobájába bemutatkozni — noha az nem lehetett, csak a másik lakás még. Nem sikerült világosan látnom még ezt a képet, az egész szobát — s nem is fog sikerülni már. Aznap már elkezdődött kint az októberi korai sötétedés, és alig szivárgott be valami világosság az elfüggönyözetlen közepső ablaktáblán.

Meggyújtotta a falon az ernyős lámpát. Órák óta beszélgettünk már, járkálás közben.

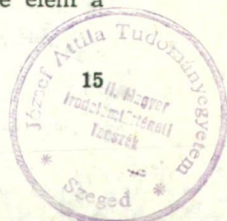
— Ezen vesztettem el a szüzességemet — mondta bevezetés nélkül, hogy elnyúlt a díványon. Mellette nyitva állt az éjjeliszekrény fiókjá, ahogy kihúzta az előbb és elővett egy doboz cigarettát.

Együtt lógtuk át a napot. Ismertük egymást, jártunk együtt Budapest utcáin már tizenhat évesen. Vártam az iskolája sárga oszlopai között egyszer, álldogáltunk a Károlyi kert padjainál, lehullott levelek között, és friss egyetemistáirokról beszélünk, amelyeket az Izabella utca ötvenkettes számú ház udvarán ástak a gangok és a nagy platán alatt; annak a háznak a kibontott pincefala közös volt a Képzőművészeti Főiskoláéval.

Homlokon talált a közlése. Halkan beszélt. Komolyan, szinte megrendülten. A szoba nagy része homályban volt. Eriknek a díványpárnára támaszkodó fejére éppen odavilágított az ernyős lámpa határozatlan szélű fénygúljája. Ez a fiú, jöttem rá szinte elkésve, szép is lett most, tizennyolc éves korára. Egyszerre eszembe jutottak pillanatok: belépünk együtt egy eszpresszóba, könyvtárba, egy új keresztutcán fordulunk — s a nők tekintete mindig visszatér lopva az ő arcára. Sima kékfekete haja hátul fehér inggallérra hullott. Ezen a napon a kék-fehér-narancs mintás pulóvere volt rajta, amelyikben olyan sokszor láttam később az akadémián. A dolgok legmélyén, úgy érzem, azokra a szép fiatal lányokra hasonlított, akiket az akadémia távoli folyosóiról ő szedett össze később. Most, míg mesélt, meg kellett sejtennem, hogy létezik valami másfajta viszony is férfi és nő között, mint amit én ismerek. Ősibb és elemibb. Erik egyformán volt jó barátságban, testvéri kötésben (nem jó a szó, de nem tudom ezt másképp nevezni) az Anna eszpresszó kurváival, akik akkor három-öt száz forintot kértek a paliktól, s a leheletfinom Melindával később, s bizonyára ugyanúgy lehet jóban majd egy nap kövér maláj szállodásnőkkel, ha arra él. Az öreg és fiatal, a szép és a csúnya nőkre számíthatott mindig. Tudtam azt is, hogy a tárcájában ott van Orsolya fürdőruhás balatoni fényképe. Ha valakit elég érdekes embernek talált, akkor elővette, sokszor az ismeretségük negyedik percében a tárcát és megmutatta Orsolya képét. Nem tudott ellenállni. Közös, szép arcvonásaikat csodálta.

Amit nekem mesélt aznap, nem mondta még senkinek. Nem tudja még a nővére sem, mondta, de ebben tévedett. Szükségét érezte, hogy megajándékozzon a bizalmával. Nagyon komolyan vettem ezt az ajándékot. Soknak is éreztem, váratlannak is, nem tudtam egyszerre mit kezdeni vele. Megígértem, hogy nem mondom el senkinek, ezt be is tartottam a mai napig.

Maga, amit elmondott, meglehetősen banális, hétköznapi tény volt; ha tapasztaltabb vagyok, vagy csak idősebb néhány évvel, ezt már rögtön tudtam volna. Mégis, ugyanazt a meghatódást éreztem, mint amikor Dán Dóra a tenyerén tette elem a szerelmét az ősszel.

Ezerkilencszázötvenhat decemberében, nem sokkal azután, hogy elhallgattak a városban az utolsó elszórt géppuskasorozatok is, Orsolya vonatra szállt Ausztria felé. Egy osztrák pénzember várta a határon egy háromszázás Mercedesszel — egy hétig tolmácsolta a nyáron a lány, s az osztrák azóta kérlete levélben, telefonon, hogy legyen a felesége. Nem akart hozzámenni egyébként, Oxfordba készült, tanulni. Az iratai már rendben voltak, október elején intéződött el az ösztöndíja. Erik egyedül kísérte ki a nővérét a pályaudvarra a bécsi vonathoz. Amikor integetett utána, Orsolya barátnője is mellette állt a peronon. Szép nagy, teleshőke lány volt. Vissza-ment Erikkel.

A megürült piros szobában egyszerre félreérthetetlen jelentést kapott a rendetlenség. Orsolya a pályaudvaron mondta meg kettőjüknek, hogy nem jön vissza. Más nem tudta. Erik második gimnazista volt — rátört a véglegesség érzése, úgy gondolta, hogy soha többé nem látja a nővérét. Korán keltek reggel, Orsolya mindent úgy hagyott, ahogy volt. Erik kivette a balatoni fényképet az íróasztalon álló keretből és nézte az asztal mellett. Később, már este, eltette a tárcájába. A nagy, szőke lány járkált a szobában, becsukta a szekrényajtót, fölvetett a földről holmikat, betolt egy fiókot. Ledőlt a kanapéra, később megsimogatta Erik haját. Sima, fekete pulóver volt a lányon.

A lány omlatag szépsége szinte kiegészítése volt Orsolyáénak. Talán a külsejük miatt lettek jó barátnők, s jártak együtt sülve-főve a gimnáziumban. Még feltűnőbbek voltak ketten, egymás mellett.

— Itt, ezen a diványon — mondta Erik még egyszer, meghatódva önmagától. Beszélt róla még: mi volt neki egy nő, egy ilyen nő, tizenhat éves korában. Nézett a homályos szobasarokba, csaknem csodálkozva a saját akkori fiatalságán. — Kiment ő is azután — mondta.

Másodéves koromban még nem tudhattam, hogy a nagy, szőke lány Kanadába ment ki. Az Oxford környéki ház halljában hallottam csak róla Erik nővérétől.

Olykor fölálltam a kandalló előtt, és a tűzre dobtam vastagabb ágakat is fölölegesen — szerettem nézni, hogy fognak lángot és hogy omlik le róluk azután a vastag, erezett vörös parázsruđ.

Orsolya, mintha választ talált volna kérdésére, hogy mikor hagyhatta abba Erik a kísérleteit, most mesélte el a levelet, amit Kanadából kapott a barátnőjétől.

— Átrepülök Amerikába, addig nem nyugszom — mondta —, amíg össze nem szedem a repülőjegy árát. — Úgy beszélt, mintha már csak ezért élne Nyugat-Európában, s ezen az utolsó estén, bár nem mondott semmi kézzelfoghatót, megsejtettem, hogy már eldöntötte: haza fog jönni. Ezt a kanadai ügyet elintézi még. — „Sima fiú az öcséd”, azt írta. — „Isteni hosszú fiú, csodálatosan tud.” Leírta részletesen, hogy fektette le a testvéremet, a dög. Bánatában, hogy a legjobb barátnője elment. Szűz volt a gyerek, épp ezzel a nővel kellett kezdenie, hogy egész életében kiábrándult legyen és úgy használja a nőket, mint a fogkefét. Én tudom, ki ez a nő. Ismerem a fehérmájú ordast. Tudtam tizenöt éves korától minden palijáról és minden ábájáról; ő is tudott az enyémekről. Lefektette Eriket, és szükségét érezte, hogy egy év múlva, a világ másik végéről megírja nekem. Nem állta meg. Beteg a nő, csak az lehet. Ezért az egyért kell még pénzt szereznem: hogy átrepüljek és kitoljam a szemét.

Madaras roppant komolyan veszi saját magát, amikor a diplomamunkáját írja, hatvanegyben. Nagy napokat él. Az Anna eszpresszóban felismert lompos regényíróra gondolt sokat. Karikás szemmel jár délután-este a Belvárosban; folyosókon, eszpresszókban, ahol ismerőseivel találkozhat. Este tíztől reggelig megfőz négy-öt fekete-kávét, s ha nem feledkezik meg róla, gondosan mindig egyik cigarettáról gyűjt rá a másokra. A szagától is undorodik az égő cigarettának.

Délután kettőkor kel, három-négy óra körül a Tudós Klubban ebédel, gombapörköltet eszik a kortre néző boltívek alatt, s arra gondol, hogy egy hónap múlva megkapja a diplomáját, és állandó belépőt is válthat.

De nem kell hozzá egy hónap. Két héttel később már a diplomamunkájával együtt kidobják az akadémiáról, hogy a lába nem éri a földet. Soha nem lesz papírja arról, hogy elvégezte. A diplomamunkájára pedig csaknem tíz éven át rá sem tud majd nézni.

Címet nem talált sokáig. Az utolsó reggel, az álom és az ébrenlét határán észbe jut egy szó. Feltápáskodik és ráírja egy szokatlan alakú kék füzet csukott fedelére: *Mellékszereplők*. Utána bekarikázva, egy felkiáltójellel: *cím!*

Egy ideig néz le a kék füzetre, aztán lassan összegyűri azt a papírlapot, amelyen eddigi címváltozatai sorakoztak két oszlopban, és a szemétkosárba dobja. („Marhák”, gondolja közben. Azután: „Bárán azt szokta mondani, hogy egy dolgot tud a könyvéből igazán: a címét: *Mi a jó és mi a rossz*, írásjel nincs a végén, nem kérdés. Az ő címe foglalt, stoppolta, *copyright*-ot jelentett be rá. Nekem a másodikhoz még nincs meg. Ha megvolna, bele kellene írnom azt is már a szakdolgozatba, lefoglalnom magamnak valami módon. De hát mindent nem lehet ide betenni.”)

Sikerül időre leírtnia és beadnia az egészet. Behunytt szemmel teszi. Rendhagyó monográfiát készít, személyes tapasztalaton alapuló felmérést: személyes kiskörnyezetrajzot, beszámolót a saját négyéves tanulmányi és emberi környezetéről, a lehetőség szerint teljes háttérrel és oknyomozással. Fogadtak el már ilyen diplomamunkának. Nem törődik vele, hogy az anyagát honnan vette. Hogy a tanszékvezetője fogja elsőnek olvasni és ítélni róla. Ném hajlandó figyelni a józan világra.

Így aztán csodálkozik azon, ahogy két héttel később lezajlik Böncz Elemérről rövid beszélgetése, a diplomamunka szokásos elemzése.

„Mit akartál ezzel, fiam?”, kérdezi az öreg, amikor még le sem ültek. Két hét marad a végzős hallgatók eredményének kihirdetéséig. Három nappal később magához hivatja őt a jóléti osztály vezetője. „Elkészítettük a katalógusok összesítését. Az elvtársnak négy igazolatlan távolléte van.” Katalógusnak azt nevezik, amikor a jóléti osztály beosztottjai váratlanul ellenőrzik a létszámot az előadásokon. Az osztályvezető még annyit tesz hozzá: „Az akadémia szabályzata értelmében évisméltésre kötelezhető.” „Nem fogok újra járni, Zé elvtárs”, mondja ő. „Számíthat az ígéretemre.”

Fegyelmi tárgyalását összekapcsolják még két negyedévesével; a kettes számú elméleti tanszék nagyobbik tanköri helyiségében tartják meg, az összes harmad- és negyedéves hallgató előtt, Böncz Elemér elnökletével.

Elsőnek kerül sorra. Többféléről szó lesz a vádpontok között, elsősorban az igazolatlan távollétekről. Egyről nem: a diplomamunkájáról. Zé elvtárs közli vele, hogy évisméltásra kötelezik. Ő megismétli, amit ígért: nem jár még egyszer. Patthelyzet. Azután elfajul a tárgyalás. Madaras vitatkozik. Végül a fegyelmi bizottság előtt tanúsított magatartása miatt zárják ki Magyarországot összes egyeteméről és főiskolájáról. A székén hátradőlő Böncz Elemér sápadt, zárt arcára esik a pillantása, és észbe jut az öreg utolsó kérdése a megbeszélésről: „Kiről írtál te, fiam? Mondd meg. Mondd.”

Ezerkilencszázhatvanegy április hatodika, délután. Táj az eszpresszóablakon át. Két árnyalattal mélyült a szürkület. A most filmszalagja elszabadul. Állóképek, amelyek mindeddig csak egy-egy kockányit ugrottak egyszerre, felgyorsulva peregnek; mozgássá olvadnak. Szemközt, az utcatorlatból csikorgó gumik zenéjével fordul egy lapos külföldi sportkocsi, behúzza a körút autósorának megszakadó vonalába, hirtelen fékez a sárgáról pirosra váltó lámpa előtt és ringva megáll a vonalon. Már égnék, nyugati autóvezető-szokás szerint, a városi lámpái, a kanyarodás előtt belevakítottak egy pillanatra az ablaktáblán át Madaras szemébe; s közben megvilágították a híg sárpettyeket, amelyeket a tegnapi eső vert az üvegre. Valaki az eszpresszó kijáratánál beszélget, nem engedi becsukódni az ajtót, amelyen bejönnek az utca hangjai. Zöld a lámpa. Közélről hallatszik, amint meglódul újra a körúti forgalom, egyre sűrűsödöbben. Ismeri valamennyi autó márkáját. Mostanra, a hatvanegyves évre, már kevesebb a Pobjeda — úgy tetszik, minden második személyautó Volga gyártmányú a városban. Köztük itt-ott kisebb méretű magánautók;

keletnémet, szovjet vagy cseh gyártmányúak. Egy fekete minisztériumi *Chevrolet Bel Air*, A rendszámmal.

Villamosfékezés, két gyors csengetés — látja maga előtt a mozdulatot, ahogy a vezetőnő ökölje szorított, már kesztyűtlen jobb kezét megszakadt ritmusban a csengő fém félgömbjére ejtegeti; ballal a váltó karját tekeri körbe. Az ablakon át a lelassuló szerelvény harmadik kocsija látszik. Folyamatosabban, egyenletesebben áradnak az autók. Maga elé néz a járdára, és mintha erre a pillanatra minden más zaj elnémult volna, ezer pár cipő sustorgásának hangja válik ki. Kint mostanra egyértelműbbé vált a sötétedés. Már nem vész el az úttest innesső oldalán a közlekedési lámpa végigvetődő fénye a légtérben. Élesebbek az autólámpák. Egyre több kocsinak ég a helyzetjelzője. Az utcai lámpák még nem égnek. A változatlanul zörgő csúcsforgalomban szemmel láthatóan élesedtek ez alatt a két perc alatt a kép árnyalatai.

Körüljárhatja tekintetét az asztalokon. Amióta ők bejöttek, elfoglaltak még egy tucatnyit; most már nincs szabad hely. Inkább árverési csarnokhoz hasonlít a helyiség elrendezése (ahogy filmen árverési csarnokot látott), vagy egy gépasztalorokkal beszőrt amerikai irodateremhez — mint eszpresszóhoz. Legalább negyven asztal, legalább negyvenszer két feketekává. Beledobja a magáéba a megmaradt cukrot, megkavarja.

A fal melletti asztalson a fekete pulóveres nő egy nagydarab kopasz férfi felé néz. A lottószelvényes ember a következő asztaloknál dolgozik. Megáll, tartja színes céduláit, vár, ránéznek, továbbmegy. Csokornyakkendős úr újságot olvas és tejeskávét iszik.

Madaras ismét maga felé húzza a kávéscsészét. Az utcai ajtóból félreállnak a beszélgetők, az ajtót behajtja a rugóskar, s hirtelen eltompul a villamoszörgés, autóduda, fék, súrlódó cipőtálpaj.

Elnéz az eszpresszó végébe, a bejárat melletti telefonfülkébe. Teljes két perce beszél már a fiú. Madaras eddig bizonytalan érzése, ahogy Szász mozdulataira, hangszújaira emlékszik a Markó utcából eddig megtett néhány saroknyi út alatt, most határozottabb, s nyelvilleg kézzelfogható gondolattá válik: Erik fél. Nem tudja, mitől. Nem tudja, miért félt már ott a Rákóczi úton a mai tárgyalástól, amelyen ő csak egy a tanúk közül, s nem az ő dolgáról van szó.

Erik most Dán Dórának számol be a telefonfülkében a tárgyalásról. Madaras nem érti, hogyan telefonálhat Erik már két perc és egymilliomod másodperce Dán Dórának egyszerű városi vonalon, ha egyszer a lány nászúton van. Egyszerű a megoldás pedig. Ő is megtudja majd, innen-onnan. Dán egy mondatából, a teli tanköri teremben egy hónap múlva. („Állatság ez az egész nászútcirkusz. Összecsuknak, mint nyulat a ketrechen, és a boldog örömszülők lesik, hogy elkezdünk-e már bakzani.”) S a legtöbbet Szász Eriktől, amikor az üres egyes autóbuszon utaznak majd a Sztálin tér felé, hogy Weszely Gergelynek segítsenek elköltözni egy délutáni mozielőadás ideje alatt Dánék lakásáról.

Ma, a Ferenc válóperi tárgyalásának napján, Dán Dóra egynapos házas. Budapestben van, a Szász Erik telefonját várta.

Nem volt ott a tárgyaláson. S míg Madaras maga elé bámulva várja, hogy Szász visszajöjjön a telefonfülkéből, Dán Dóra telefonkagylóval a kezében ugyanerre a délutáni körútra néz kifelé, két vagy három saroknyira innen, a Royal Szálló második emeletén levő szobából.

Szűk pantallós, posztócipős lábát a dohányzóasztalra teszi és hallgatja Szász beszámolóját, háttal a szobának. Bent az ágy szélén felöltözve, öltönyben, nyakkendősen ül Weszely Gergely, és a falat bámulja maga előtt, amelyre bizonytalan határvonalú félkört rajzol a bal oldali ágy meggyújtott olvasólámpája. Fülének érthetetlen fémes zöreje a telefonkagyló hangja.

Nem tudja, miről beszélnek, és még azt sem fogja megtudni, hogy ki telefonált. Nem tudja, hogy ma reggel a Markó utcában a második emeleten lezajlott a tárgyalás; s ha tudná, sem gondolhatná, hogy egynapos feleségének bármi válóperes ügyszöke köze van. Szász Erik előbb tudta, hogy Weszely nősülni fog, mint Weszely.

A Royal Szálló utcai szobájában ül az ágy szélén azután az éjszaka után, amikor minden tekintetben a legsúlyosabb sérülés érte életében, és nem tudja, hogy Oroszi Ferenc a világon van.

Nem érti. Dán nem engedte az éjszaka, hogy hozzányúljon. Kába még az eseményektől. Számára hátravan még az a nap, amikor Dán nem alszik otthon. Hátra van élete a kombináltszekrényvel elfalazott ajtó előtt.

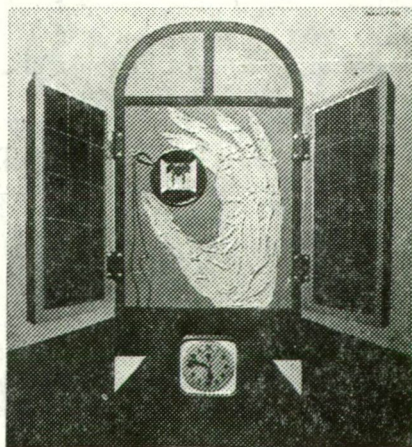
„Nem szabadna túlélnem a tegnapi éjszakát”, gondolja meghiúsultan. „Már eddig sem lett volna szabad élnem az után.” Őt úgy kérték meg, mormol magában. Ül az ágy szélén. A nyakkendője csomója meglazult, a saját lábára mered. A fekete öltöny-nadrágot látja: finom, anyagában mintás szövet, az anyja szerezte valahogyan a belvárosi diplomataboltból. Fényes, fekete cipőjén homályos folt. A telefonkagylóban, amelyet Ágnes a füléhez tart — most már elhevert az ágyon — valakinek a hangja zörög. Nem tudom, hogy férfi-e vagy nő, gondolja Weszely. Feláll, az ablakhoz megy, céltalan léptekkel, kinéz a Nagykörútra.

A délutáni körutat látom én is, székemről, a nagy, vidékies eszpresszóterem kikapartablakán át. Szembenem a látvány, esőkabátokkal, aktatászkákkal, egy autóbusz-fogantyúval. A fekete nőre nem gondolok, már másfél perce. Épp a telefonfülkére nézek, amikor végre kitarul az ajtaja. Félrebillentett fejjel kilép rajta Szász Erik. Kiegyenesedik, felém indul. A járása most is hányaveti, mintha minden lépésnél el akarná dobni magától hosszú, játszi tagjait. Jön végig az eszpresszóasztalok között. Egy lesült arcú, szeme fiatal lány nem tudja megállni, felnéz a fiú mellől, akivel ül, és zöld, mély szeme megbűvölten, magafeledten a barátom arcára tapad, míg csak Erik vissza nem ér az asztalunkhoz. (Egy villanás, egy régi osztályrendezvény. Homályos kistankör. Erik bejön a sötét erkélyről. Eltakarja a száját, fuldoklik a röhögéstől. Zömbik Juli, meséli. Álmatag, duzzadt, szőke varkocsos lány. És azt mondta, kint az erkélyen, Erikre kerekítve a szemét: „Te. Menjünk be innen. Mert én nem állok jót magamért.”) Nem kell körbefordulnom most ahhoz, hogy tudjam; a negyven asztal mellől minden nő őt nézi, rejtve vagy nyíltan. Nem állnának jót magukért. Odaér.

— Beszéltem Dánnal — mondja, ahogy előregörnyedve, két kézzel megfogja a széke támláját.

— Hát nem nászúton van? — kérdezek rá.

— De igen. — Erik kihúzza a széket, hogy vissza tudjon ülni. — Elmondok majd mindent.

HEMMERT
JÁNOS:
ÉBRESZTŐ